

SISÄLLYS

Lukijalle	7
1. Johdanto	9
Etiikka ja laki	18
Mikä on eettinen ongelma?	21
Etiikan teorit	23
Etiikan perusperiaatteet	29
Eettinen asiantuntijuus	37
Arvot ja tosiseikat	39
Potilaan oikeudet	41
Onko potilaalla velvollisuuksia?	42
2. Sairaus ja terveys	46
Kaksi tulkintaa	48
Entä sitten?	53
3. Ammattietiikka	56
Parantamisen ja hoitamisen etiikka	58
Hoitovirheet	61
Hoitohenkilökunnan turvallisuus	63
Salassapitovelvollisuus	65
Kollegiaalisuus	69
Epävarmuuden sietäminen	71
4. Elämän alun etiikkaa	75
Milloin elämä alkaa?	75
Kantasolut ja kloonaus	78
Avusteinen lisääntyminen	81
Abortin etiikkaa	84

Sairas vastasyntynyt	93
Odottavan äidin päihdeongelma	95
Lapset, lääketiede ja etiikka	99
5. Elämän lopun kysymyksiä	103
Kuka on kuollut?	103
Hoitotahto	108
Saattohoito	111
Ei elvytetä -päätös	113
Eutanasia	114
6. Seulontatutkimusten etiikka	128
WHO:n ohjeisto ja arvot	129
Sikiöseulontojen etiikka	131
7. Erityiskysymyksiä	135
Itsemurhan etiikka	135
Psykiatrian etiikka	139
Huumeiden käytön etiikka	144
Kivun hoidon etiikka	147
Työterveys	150
Yksilöstä yhteisöön	153
8. Oikeudenmukaisuus	157
Priorisointi	158
Ikäsyrjintä	165
Esimerkki priorisoinnista: influenssapandemiaan varautuminen	170
9. Medikalisaatio	174
Medikalisaation muotoja	175
Genetismi	179

10. Vaihtoehtohoidot ja etiikka	187
Hyvän tekeminen ja vahingon välttäminen	192
Älyllinen rehellisyys	193
Itsemääräämisoikeus	196
Luonnonmukaisuus	197
Pyrkimys avoimuuteen	198
11. Tutkimusetiikan kysymyksiä	200
Etiikan periaatteet ja tutkimusetiikka	203
Hyvä tieteellinen käytäntö	205
Tutkimusetiikan säädökset	206
Lapset ja lääketieteellinen tutkimus	214
Tieteellinen huijaus	216
Tutkijan kysymykset	224
12. Kurkistus tulevaisuuteen	226
Kirjallisuus	230